

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De tertio

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

2. *Templi frequentatio.* Nam veniebat in Spiritu in templum, inquit Evangelista, & quidem eo tempore & hora, qua Christus Dominus templi à parentibus adductus Patri cœlesti sistebatur.

Si vis Christum invenire, qui via, veritas & vita est, ad templum cum Simeone propera, ibi præsens est, Exod. 20. v. 24. Matth. 18. v. 20. & ambulat in medio condelabrorum, Apocal. 1. vers. 13. imò per ministros suos loquitur tecum de regno Dei, & consilium omne Sac. Sanct. Trinitatis de negotio salutis humanæ tibi annunciat, Act. 20. v. 27.

Quando igitur sentis impulsam Sp. S. quo te ad Conciones audiendas instigat, noli contemnere, ut multi solent, qui suggestionibus Diaboli obtemperant, & vel ad cauponam, vel ad opera alia profana se conferunt, sed cum Davide omnem in visitatione templi voluptatem colloca, Ps. 26. v. 6. 27. v. 4. 122. v. 1. 2.

3. *Jesuli amplexatio.* Nam accepit eum in ulnas suas, inquit Evangelista, & sine dubio exosculatus est. Quod nobis charum est, ulnis excipere, gremio fovere & exosculari solemus, ut testantur exempla Scripturæ, 2. Reg. 4. v. 20. Marc. 10. v. 16. ita Simeon Christum in ulnas excipiens fidem simul & amorem suum declarat.

Sequamur dilecti, & Christum excipiamus

1. *Brachio dextro*, quod est brachium fidei, & promissionibus Evangelicis universalius nos includamus, firmiter credentes, qui propitiatio factus est pro peccatis totius mundi, 1. Joh. 2. v. 2. quod etiam factus sit propitiatio pro peccatis meis, tuis, & omnium individuorum in mundo. Non enim vult ut ullus pereat, 2. Petr. 1. v. 9. tali fide

CHRISTUS delectatur, Jerem. 5. vers. 3. eique vitam æternam promittit, Johan. 3. vers. 16.

2. *Brachio sinistro*, quod est brachium charitatis, eo Christum excipimus, quando membris ejus in hisseris vel hospitium prætemus, vel eleemosynas erogamus. Id enim Christus olim sibi factum reputabit, Matth. 25. v. 40.

4. *Dei glorificatio.* Nam laudavit Deum, inquit Evangelista, quod hoc beneficio ipsum dignatus est, & Christum non tantum in carne videre, sed ulnis etiam excipere dedit. Talis nos quoque decet gratiarum actio, qui Christum adhuc videmus in verbo & Sacramento, nec ulnis tantum, sed ore & corde excipimus. Ore in Sacra cœna, corde verò per fidem, Galat. 3. v. 17. Hoc tantum beneficium grato animo agnoscere & celebrare debemus. Quid enim melius animo geramus, & ore promamus, & calamo explanemus, quam Deo gratias? Hoc nihil dici potest brevius, nec audiri latius nec intelligi gratius, nec agi fructuosius, inquit Augustinus. Hoc placet Deo super vitulum novellum cornua producentem & ungulas, Psal. 69. v. 32.

De Tertio.

Restat pars ultima, *Cygnæ modulatione*, quæ tribus membris absolvitur, ut sunt

1. *Moriendi desiderium*, quod aperit
1. *Quotidianam mortis expectationem.* Nunc, inquit, nunc dimittis, q. d. paratus sum, veni Domine Jesu, quotidie te expecto. Ita nos quoque in perpetua mortis expectatione excubias quasi agere debemus, ut singulo manè cogitemus, fortassis hodierna

etna dies ultima erit crastinum non attingam, ita Massodonus, cum ab amico quodam in diem sequentem ad convivium invitaretur, quid ajebat, me vocas in crastinum non habui, sed mortis adventum in singulos dies expecto. Hæc consideratio & quotidiana mortis expectatio revocat à peccato, Sirach. 7. v. 39. & ad superna invitat, ut obliviscamur quæ retrò sunt, & priora inhiemus, Philip. 3. v. 13. 14. ubi enim thesaurus noster, ibi & cor nostrum recumbit, Matth. 6. v. 21.

2. *Voluntatis divina approbatione.* Nam dimittis, inquit, Ego contentus sum, quando tibi placet, ex hac lachrymarum valle emigrare in cœlestem patriam: Ita semper in paternæ Dei voluntate acquiescendum est. Ille enim, ut dedit nobis corpus & animam: ita quoque potestatem habet ἀπολύειν vel dissolvere illud vinculum, quo corpus & animam colligavit, Luc. 12. v. 20. ut ipsi vivimus, ita ipsi quoque morimur, Roman. 14. v. 8. Quando ergò videmus adesse præstitutum mortis terminum, Deo vocanti promptè obediamus, & cum Elia dicamus: Sufficit nunc Domine, tolle animam meam, neque enim melior sum quam Patres mei, 1. Regum 19. v. 4.

Vox ἀπολύειν tripliciter usurpatur in Scripturis: Primò *de dimissione ex carcere*, Matth. 27. vers. 26. quid hæc vita aliud est, quam carcer, in quo lex peccati, quæ est in membris nostris, captivat nos, Rom. 7. v. 23. per mortem autem reducimur. Qui enim mortuus est justificatus est à peccato, Rom. 6. v. 7. Secundò *de dimissione in patriam*, Matth. 14. v. 15. in hac vita sumus in exilio constituti, Psalm. 39. v. 13. per mortem autem in cœlestem patriam evocamur, ubi πολιτεύμα nostrum est, Philip. 3. v. 20. Ter-

tiò *de dimissione ex servitio*, Job. 7. v. 2. quando servus laborando per totum diem defatigatus est, dimittitur tandem, ut ad quietem se conferre & vires recolligere possit: Ita sumus omnes Dei servi, quos in certa statione collocavit, & multas difficultates experimur, dum vespera vitæ nostræ accedit, ubi ad æternam quietem introducemur, Esa. 32. v. 18. Apoc. 14. v. 13. Es. 57. v. 2.

Hanc dimissionem patienter expectemus, nec vel ex desperatione cordis, vel ex impatientia carnis nobis ipsis violentas manus injiciamus. Non enim suscipit Deus tales animas, quæ ipso nolente è corpore exierunt, inquit Hieronymus. Peccant autem contra naturam. Quanto enim quis propinquiorem sibi occidit, tanto judicatur immanior. Qui ergò seipsum necat, pessimus homicida est, quia nemo est homini seipso propinquior, inquit August. peccat contra seipsum, nam in peccato moritur, sicut Saul, 1. Chron. 11. v. 13. & non habet vitam æternam in se manentem, 1. Ioh. 3. v. 15. Peccat etiam contra Deum, cujus regalia invadit, dum sibi ipsi mortem accelerat, quod Deo Moses ascribit, Psalm. 90. v. 3. & præceptum violat: Non occides, tam te quam alium, Exod. 20. vers. 13. Ergò cum Ecclesia oremus:

Ach HERR vergib all unser Schuld/
Hilff / daß wir warten mit Gedult/
Bist unser Sündtein kompt herbey/
Auch unser Glaub sters wacker sey/
Dein Wort zu trauen festiglich/
Bist wir entschaffen seeliglich.

II. *Εὐδ' αὐατίας Magisterium.* Hanc nobis monstrat Simeon suo exemplo, dum moritur

Vid. Part.
3. p. 187. ab.

B. Vox ἀπολύειν in dicitur de morte Aaronis Num. 20. 29 v. 3

1. In

1. *In cruce.* Nam se servum, & Deum suum Dominum appellat. Servus autem Christi sine cruce & tribulatione esse non potest, Matth. 16. v. 24. Luc. 14. v. 27. In græco est vocabulum *δεδούτος*, quod patrem familiam significat, qui domus suæ curam habet, & domesticis suis imperare potest. Ejusmodi *δεδούτος* est Pater cælestis, cui omnes Creaturæ parent, Psalm. 148. v. 8. & imprimis ex hominibus ei serviunt, quos à mundo separavit, Ioh. 15. v. 19. & non solum in baptismo ad servitium suum destinavit, sed etiam in hunc finem redemit ex manu inimicorum suorum, ut servirent ipsi in justitia & sanctitate omnibus diebus vitæ suæ, Luc. 1. v. 74 75. hoc nomine gloriantur sancti, quod eo honore dignati sunt, Psalm. 116. v. 16. Sap. 9. v. 5.

Caveamus ergo à peccatis contra conscientiam, in quibus & per quæ Diabolo servitur, Ioh. 8. v. 34. nam mors impiorum pessima, Psalm. 34. v. 22. & hoc agamus, ut in servitio Dei semper in veniamur. Huic enim servire, regnare est. Et bene remunerat, qui ipsi serviunt, Pl. 61. v. 6. Crucem etiam, quam nobis imponit, patienter feramus, Sir. 2. vers. 1. & sequentibus, ita beatè tandem moriemur, & cum gaudio etiam resurgemus, pretiosa enim in conspectu Dei mors sanctorum ejus, Psalm. 116. v. 15.

2. *In pace.* Nam in pace, inquit, dimittis servum tuum. Ita si beatè mori velimus, in pace moriamur oportet

1. *cum Deo*, inter quem & nos peccatum dividit, Esa. 59. vers. 2. maceris illa intergerina tollenda est per pœnitentiam, ut reduniamur cum Deo, & gratiam consequamur. Hoc fit mediante Christo, qui est Princeps pacis, Es. 9. v. 6. & omnia reconciliavit pacificans per sanguinem in cruce

profusum, sive quæ in cælis, sive quæ in terris, Col. 1. vers. 20. qui hanc pacem habet, mortem non timet, quæ ipsi janua vitæ est, Ioh. 5. v. 24.

2. *Cum proximo.* Qui hunc non diligit, & dicit se diligere DEUM, mendax est, 1. Joh. 4. vers. 20. vide igitur, ne sol occidat super iracundiam tuam, Eph. 4. vers. 26. sed esto consentiens adversario tuo citò, dum es in via cum eo, Matth. 5. vers. 25. inquirere pacem & persequere eam, Psalm. 34. vers. 15. si possibile est, quod in te est, cum omnibus hominibus pacem habe, Roman. 12. vers. 18. qui enim vindicari vult, à Domino vindictam inveniet, & peccata illius servans servabit, relinque proximo tuo nocenti te, & tunc deprecanti tibi peccata solventur, Sir. 28. v. 1. 2. 3.

Maximè igitur necessarium est, si beatè mori velimus, ut inimicitias, contentiones, emulationes, rixas, dissensiones, &c. deponamus, siquidem opera carnis sunt, & qui talia agunt, regnum Dei non hæreditabunt, Gal. 5. v. 20. seqq.

3. *In fide*, qua fertur in Christum, & summopere lætatur, quod oculis suis salutare Dei videre sibi contigit. Hoc cum primis ad *εὐδαιμονίαν* pertinet. Nam extra Christum non est salus, Actor. 4. vers. 12. Quæ ergo vult beatè mori, & per mortem ad vitam transire, Christum fide apprehendant necesse est, ipse enim est Dux vitæ, Actor. 3. vers. 15. & verba quæ locutus est, sunt verba vitæ, Iohan. 6. vers. 68. Ergo sequitur hinc, quod is, qui sermonem ejus servaverit, mortem non videbit in æternum, Johan. 8. v. 51. Hæc est spiritualis visio, quæ fit per fidem, & ad salutem nobis sufficit. Beati enim qui non vident, & tamen credunt, Joh. 20. v. 29.

III. *Dulce refrigerium*, quo amaritudinem mortis subleuat. Id quærit in Christo, qui est

1. *Omnium Salvator*. In græco est σωτηριον, quæ vox magnam habet emphasin, & plus est quàm σωτης significat enim quasi fontem salutis, in quo DEUS omnes salutis suæ thesauros pro genere humano reposuit, ut ex ejus plenitudine omnes accipiamus, Johan.1. v.16. & hauriamus, Ef.12. vers.3. Desumpta est phrasis ex Genes.49. v.18. Ef.52. vers.10. Cum ergò sit omnium Salvator, non est ut quisquam ab ejus merito se excludat. Natus est omni populo, Luc.2. v.10. vocavit ad se omnes, Matth.11. vers.28. mortuus est pro omnibus etiam pro pereuntibus, Roman.14. v.16. 1. Corinth.8. v.11. Ebr.6. v.4. seqq. 10. v.26. hinc ex te, inquit, perditio tua Israel, ex me autem salus, Of.13. v.9.

2. *Gentium illuminator*. Hoc imprimis ad nos pertinet, qui olim gentes eramus, & sedebamus in tenebris & umbra mortis, Matth.4. v.16. Sed Christus est lux illa vera, illuminans omnem hominem venien-

tem in hunc mundum, Johan.1. v.9. huic acceptum ferimus, quod à potestate tenebrarum liberati, & sortis sanctorum in lumine participes facti sumus, Col.1. v.13. ambulandum igitur in luce, ut filios lucis decet, ne tenebræ priores nos obruant, Joh.12. v.35. Luc.16. v.8.

3. *Israelitarum glorificator*. Nam Judæis salus, Joh.4. v.22. eorum est adoptio & gloria, & fœdera, & legis constitutio, & cultus, & promissiones, Roman.9. v.4. sed hæc omnis gloria Israelitarum jam nostra est, qui per fidem filii Abrahami facti sumus, Galat.3. vers.7. & proinde etiam regale sacerdotium, 1. Petr.2. v.9.10. Dei hæredes & cohæredes Christi, Roman.8. v.17. in novissimo die ad dextram CHRISTI collocabimur, & audiemus suavissimam vocem: Venite benedicti Patris mei, possidete regnum, quod vobis ab origine mundi paratum est, tunc ibimus in vitam æternam, Matth.25. vers.34.46. Hoc faxit S. Trinitas, DEUS Pater, Filius & Spiritus Sanctus
Amen.

In Die Sancti Matthiæ.

Evangelium Matth.11. v.25, 30.

Sicut figulus, quando facit opus super rotam, & vas aliquod ipsi non cadit ad sententiam, conversus aliud facit, sicut placet in oculis ejus: Ita nos omnes sumus in manu DEI, sicut lutum in manu figuli, Jerem.18. vers.3. seqq. Exemplum nobis suppeditat Historia Sancti Matthiæ, qui in locum Judæ proditoris, qui præ-

varicatus erat, & in locum suum abierat, per sortem electus & adoptatus est, Act.1. v.25.26.

De familia ejus è scripturis nihil constat, verisimile tamen est, fuisse ipsum è numero 70. discipulorum, antequam ad Apostolatam vocaretur, Luc.10. vers.1. In Festo Pentecostes Spiritu Sancto instructus
uuà